

T.C.
EGE ÜNİVERSİTESİ
İZMİR ATATÜRK SAĞLIK YÜKSEKOKULU
BESLENME ve DİYETETİK BÖLÜMÜ
UYGULAMA USUL ve ESASLARI

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Dayanak

Amaç

MADDE 1: Bu usul ve esaslar, Ege Üniversitesi İzmir Atatürk Sağlık Yüksek Okulu Beslenme ve Diyetetik Bölümü Eğitim-Öğretim programında yer alan 6. Yarıyılın sonunda yaz döneminde gerçekleştirilen ‘**Toplum Beslenmesi Yaz Uygulaması**’ ile 7. ve 8. Yarıyıllarda yer alan ‘**İntern Diyetisyenlik Uygulaması**’ dersi adı altında yürütülen intern uygulamalarının planlanması, yürütülmesi ve değerlendirilmesi ile ilgili temel kural, ilke ve yöntemleri kapsar.

Kapsam

MADDE 2: Bu usul ve esaslar,, Ege Üniversitesi İzmir Atatürk Sağlık Yüksek Okulu Beslenme ve Diyetetik Bölümü Eğitim-Öğretim programında okumakta olan öğrencilere uygulanmak üzere hazırlanmıştır.

Dayanak

MADDE 3: Bu usul ve esaslar,, 22 Ağustos 2011 Tarih ve 28033 sayılı resmi gazetede yayınlanan Ege Üniversitesi Eğitim-Öğretim Yönetmeliği’ne dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4: Bu usul ve esaslar, geçen;

4.1. Rektörlük: TC. Ege Üniversitesi Rektörlüğü’nü

4.2. Müdürlük: TC. Ege Üniversitesi İzmir Atatürk Sağlık Yüksekokulu Müdürlüğü’nü

4.3. Bölüm: TC. Ege Üniversitesi İzmir Atatürk Sağlık Yüksekokulu Müdürlüğü

Beslenme ve Diyetetik Bölümü’nü ifade eder.

4.4. Temel Beslenme Dersleri:

- Beslenme İlkeleri I-II,
- Yetişkin Sağlığı ve Hastalıkları I-II,

- Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları I-II,
- Toplu Beslenme Sistemleri I-II

Bu dersler, Bölümün temel beslenme dersleridir. Bu derslerde, ikincisinin alınabilmesi için birincisine devam esastır. Ders notu FF (devamsız) olan ya da derse daha önce kayıtlanmamış öğrenciler dersin ikincisini alamazlar. Ancak her ders, diğer ders için önkoşul olmadığından başarılı olma zorunluluğu yoktur, sadece derslere devam etmek zorunludur. Bu derslerin laboratuvar uygulamalarında laboratuvarda uygulanacak kurallara göre giyinilir ve davranılır. Laboratuvarda uygulanacak kurallar ders sorumlu öğretim üyeleri tarafından belirlenir ve ders kapsamında öğrencilere açıklanır.

4.5. Toplum Beslenmesi Yaz Uygulaması: Bu ders 6. Yarıyıl eğitim programında yer alan uygulamalı bir derstir. Dersin teorik bölümü yoktur ancak 6. Yarıyıldaki diğer meslek dersleri alındıktan sonra, bütün olarak yapılması uygun olduğu için 6. Yarıyılın sonunda yaz aylarında uygulanır.

4.6. İntern Diyetisyenlik: Temel beslenme derslerini ve Toplum Beslenmesi Yaz Uygulamasını başarıyla tamamlayan öğrencilere 7. ve 8. yarıyıldaki Beslenme ve Diyetetik mesleği için gereken mesleki bilinç ve deneyimi kazandırmak amacıyla yapılan mezuniyet öncesi uygulamalardır.

4.7. İntern Diyetisyen: Temel beslenme derslerinden ve Toplum Beslenmesi Yaz Uygulamasından başarılı olan, ilk 3 yılda eğitim programlarında yer alan diğer derslerden devamsızlığı (FF notu) olmayan ve 7. ve 8. yarıyıldaki Beslenme ve Diyetetik mesleği için gerekli mesleki bilinç ve deneyim kazandırmak amacıyla yapılan uygulamalara katılmayı hak eden öğrencidir.

4.8. İntern Sorumlusu Öğretim Üyesi/Elemanı: Öğrenci, intern diyetisyen olmaya hak kazandığında, öğrencinin danışmanı intern sorumlusu öğretim üyesi/elemanı durumuna gelir.

4.9. İntern Sorumlusu Diyetisyeni: Uygulama yapılan kurumlarda intern diyetisyeni izlemek, denetlemek ve değerlendirmekten sorumlu ve bu amaçla görevlendirilen diyetisyendir.

4.10. İntern Kurulu: Bölüm Başkanı, İntern Sorumlusu Öğretim Üyeleri/Elemanları ile internlik uygulamalarının yürütüldüğü kurumların şef diyetisyenleri ya da şef diyetisyenlerin görevlendirdiği diyetisyenlerden oluşur. Diyetisyen olmayan kurumlardan kurula katılım konusundaki kararı Bölüm Başkanı verir.

4.11. İntern Kurul Koordinatörü: Bölüm Başkanı ya da görevlendirdiği öğretim elemanı koordinatör olarak görev yapar, intern kurulunun düzenli toplanmasını ve koordineli çalışmasını sağlar.

4.12. İntern dersleri:

- Toplu Beslenme Sistemleri,
- Yetişkin Hastalıklarında Beslenme,
- Çocuk Hastalıklarında Beslenme
- Seçmeli İnternlik Uygulaması

olmak üzere dört adet meslek uygulaması intern derslerini oluşturmaktadır. Her dönemde en fazla 2 ders alınabilir. Intern kurulunca dönem başında öğrencilerin dersleri hangi sırayla alacağı açıklanır.

4.13. Bitirme tezi: İntern diyetisyenlik yapmaya hak kazanan öğrenci isterse seçmeli olarak iki dönemlik **Bitirme Tezi I** ve **Bitirme Tezi II** derslerini alabilir. Bitirme Tezi I dersine kayıtlanan öğrenci, Bitirme Tezi II dersini almak zorundadır. Bitirme Tezi I dersi kapsamında öğrenci, bir öğretim üyesi danışmanlığında araştırmasını planlar ve tez önerisi hazırlar. Bitirme Tezi I dersinin değerlendirmesi tez önerisi üzerinden yapılır. Bitirme Tezi II dersi ise planlanan araştırmanın veri toplama, çözümlene ve yazım bileşenlerini içerir. Öğrenci bu dersin sonunda araştırmasını Tez Yazım Rehberine göre düzenlenmiş şekilde teslim eder ve öğrenci, teslim ettiği tez üzerinden değerlendirilir. Bitirme Tezi I ve Bitirme Tezi II dersleri için aynı öğretim üyesi danışman olarak görevlendirilir. Tezin başarıyla tamamlanmasından sonra öğrencinin araştırmayı yayınlaması desteklenir ancak öğrenci tezin tesliminden itibaren iki yıl boyunca yayın konusunda çaba göstermezse danışman araştırmayı yayınlayabilir.

MADDE 5: Eğitim-Öğretimin 6. Yarıyılıni bitirmiş, Madde 4.4'te tanımlanan temel beslenme derslerini ve Madde 4.5'te tanımlanan Toplum Beslenmesi Yaz Uygulamasını başarıyla tamamlamış olan öğrenciler Intern diyetisyen olmaya hak kazanır. İntern diyetisyenlik yaparken not yükseltmek amacıyla da olsa temel beslenme dersleri alttan alınamaz. Yatay geçişle gelen, Erasmus, Farabi vb. programlarla belirli bir dönemi Bölüm dışında okuyan öğrenciler dışında, Intern diyetisyen eğitim programlarında ilk 3 yılda yer alan diğer tüm dersleri en az 1 kez almış ve derse devamlılığı sağlamış olmalıdır. Almadığı ders bulunan ya da eğitim programında yer alan derslerden herhangi birine devamsızlığı (FF notu) bulunan öğrenciler Intern diyetisyen olmazlar. Ancak internlik dönemindeki Eğitim-Öğretim yılında maksimum krediyi aldığı halde, kredi yetersizliğine bağlı olarak öğrencinin alamadığı, uygulamalı olmayan, kredisi düşük (AKTS kredisi 3 ya da daha az) bir ders varsa öğrencinin durumu Bölüm Eğitim Komisyonunda karara bağlanır. Yatay geçişle gelen öğrenciler,

Erasmus, Farabi vb. programlarla belirli bir dönemi Bölüm dışında okuyan öğrencilerin durumu Öğrencinin Danışmanın önerisi ile Bölümün Eğitim Komisyonunda karara bağlanır.

MADDE 6: İtern diyetisyenlik uygulamasının amacı, öğrencilerin ilk 6 yarıyılıda sağlıklı ve hasta bireyler için edindikleri mesleki bilgi ve becerilerini, hastane ve kurumlarda uygulayarak; mezuniyet öncesi mesleki yeterliliklerinin güçlendirilmesini sağlamak, doğru karar verme becerilerini geliştirmek böylece mezuniyet öncesi mesleki deneyim kazanmalarına olanak sağlamaktır.

6.1. Toplum Beslenmesi Yaz Uygulamasının amacı; Beslenme ve diyetetik öğrencilerinin ilk üç yılda edindikleri teorik ve mesleki pratik bilgiler ışığında, tercihen sağlıklı bireylerde/toplumda, toplumun izlemine yapmak, olanak varsa beslenme konusunda bir araştırma yürütmek, sağlıklı bireylere beslenme ile ilgili eğitim hazırlamak ve vermektir.

6.2. İtern Diyetisyenlik uygulamasının amacı: Beslenme ve diyetetik öğrencilerinin ilk üç yılda edindikleri teorik ve mesleki pratik bilgiler ışığında birinci basamak sağlık kurumlarında, hastanede ayaktan bakım sunan polikliniklerde ve yataklı servislerde hastanın düzenli olarak beslenme durumunun değerlendirilmesi ve beslenme desteğinin sunulması, hastane mutfaklarında menünün planlanması ve sunumu, ekip çalışması içerisinde hem sağlık, hem de mutfak çalışanları ile uyumlu bir biçimde görev yapabilme gibi mesleki becerileri mezuniyet öncesinde kazandırmaktır.

6.2.1. İtern Diyetisyenin Görev Yetki ve Sorumlulukları

Uygulama yapılan kurumlarda görevlendirilmiş intern sorumlusu diyetisyenler ile birlikte,

- **Ayaktan bakım veren polikliniklerde,** hastanın beslenme durumunu değerlendirir, uygun beslenme rejimini planlar, hastaya bireysel ya da toplu olarak eğitim verir ve izlemine yapar.
- **Yataklı tedavi kurumlarında,** yatan hastaların beslenme durumunu değerlendirir, uygun beslenme desteğini planlar, hastanın besin alımını izler ve değerlendirir, taburculuk sürecinde hastanın evde uygulayacağı beslenme rejimini planlar, hastaya evde beslenme düzeni ile ilgili eğitim verir.
- **Toplu Beslenme yapılan kurumlarda** menü planlar, satın alma ve teslim alma süreçlerinde bulunur, kat mutfaklarına dağıtımını denetler, geri bildirimleri

değerlendirir, HACCP-ISO22000 uygulayan yerlerde uygulamaları izler ve değerlendirir.

- İtern sorumlusu diyetisyenle eğitim toplantılarına katılır, araştırmalar yapar ve seminerler sunar.
- Olgu izlemek amacıyla uygulama yaptığı kuruma gelen alt sınıftaki Beslenme ve Diyetetik Bölümü öğrencilerine yardımcı olur, rehberlik yapar.
- İtern diyetisyen bulunduğu kurumun çalışma koşullarına uygun olarak çalışır.
- İtern diyetisyen, uygulama yaptığı klinikte yukarıda belirtilen görev yetki ve sorumluluklarını intern uygulamalarından sorumlu diyetisyenine bağlı olarak ve onun denetiminde sürdürür.

MADDE 7: E.Ü. İzmir Atatürk Sağlık Yüksek Okulu Beslenme ve Diyetetik öğrencilerinin intern derslerinin planlaması ve yürütülmesini sağlamak üzere bir " İtern Kurulu" oluşturulur. Kurul her dönem başında (ve gerektiğinde) olmak üzere en az 2 kez toplanarak değerlendirme toplantısı yapar. Kurula Bölüm Başkanı ya da görevlendirdiği öğretim elemanı başkanlık eder. Bu yönerge ile açıklanmayan tüm konularda intern kurulu yetkilidir.

MADDE 8:Toplum Beslenmesi Yaz Uygulaması dersi, 6. Yarıyılın sonunda bir bütün olarak yaz aylarında 17 iş günü olarak yapılır. Derslere %80 oranında katılım zorunludur. Öğrenci, uygulamaya katılamayacağı gün ve mazeretlerini önceden ders sorumlusuna bildirmekle yükümlüdür.

8.1. Toplum Beslenmesi Yaz Uygulamasının Yürütülmesi: Uygulamaların yürütülmesinden Bölümün öğretim üye ve elemanları sorumludur. Uygulama yapılacak kurumun niteliğine göre Yüksek Öğretim Kanunu 31. Madde gereği, kurumdan görevlendirme yapılabilir.

8.2. Toplum Beslenmesi Yaz Uygulamasının Değerlendirilmesi: Ders değerlendirmesi ile ilgili esaslar ve değerlendirme kriterleri, her yıl uygulama yapılan kurumun niteliği ve uygulamanın içeriğine göre Bahar Döneminde Bölüm Eğitim Komisyonu tarafından belirlenir.

MADDE 9: Beslenme ve Diyetetik Bölümü intern uygulamaları 7. ve 8 Yarıyılıda haftada dört tam gün olarak yapılır.

9.1. İnternlik uygulaması, Toplu Beslenme Sistemleri İntern Dersi, Yetişkin Hastalıklarında Beslenme İntern Dersi, Çocuk Hastalıklarında Beslenme İntern Dersi ve Seçmeli Uygulama İntern Dersi olmak üzere 4 dersten oluşmaktadır. Her dönem en fazla iki ders alınabilir. Uygulama bütünlüğü nedeniyle dersler 7 haftalık bloklar halinde uygulanır.

9.1.1. İntern dersleri kapsamında olan Seçmeli İnternlik Uygulaması Dersi diğer intern dersleri gibi zorunlu bir derstir. Ancak öğrenci mezuniyet sonrasında çalışmak istediği alanla ilgili daha fazla deneyim kazanmak için, bu derste hangi alanda uygulama yapacağını kendi seçer. Seçmeli İnternlik Uygulamasında öğrenci il içinde olmak kaydıyla uygulamasını yapacağı kurumu kendi belirler, ilgili formu doldurarak Seçmeli İnternlik Uygulaması dersinin başlamasından 1 ay önce intern kurul koordinatörüne teslim etmek zorundadır. Kendisi, seçmeli uygulama kurumunu belirleyemeyen öğrenci o dersten devamsızlık olarak başarısız olur.

9.2. Sağlık problemi veya çok önemli mazeretler için İntern diyetisyen, bir gün öncesinden intern uygulamalarından sorumlu diyetisyenine ve bölümdeki danışmanına haber vererek izin almak zorundadır. Çalışma saatleri içinde ani gelişen mazereti için (sağlık sorunları v.b.) de yine intern uygulamalarından sorumlu diyetisyeninden izin alır. İzin alınan gün sayısı uygulama yapılan gün sayısının %20'sini geçemez. İntern diyetisyen uygulama yapılan her değişik kurum/birim/klinikte uygulamaların en az yarısına katılmak zorundadır.

9.3. İntern diyetisyen uygulama yaptığı kurumun çalışma koşullarına uygun olarak görev yapar. Nöbetle çalışan kurumlarda intern diyetisyen kendisinden sorumlu diyetisyenle birlikte ya da intern sorumlusunun uygun gördüğü durumlarda nöbet tutar. Nöbetlerde devamsızlık yapılamaz.

İKİNCİ BÖLÜM
İTERN DİYETİSYENLİK UYGULAMASININ
YÜRÜTÜLMESİ İLE İLGİLİ HUSUSLAR

MADDE 10: İtern diyetisyenlik uygulaması, öğrencilerin öğretim programı süresince edindikleri bilgi ve becerilerini uygulayarak güçlendirebilecekleri niteliklere sahip, uygun hastanelerde, kurumlarda ve ilgili alanlarda yapılır.

10.1. İtern diyetisyenlerin uygulama yapacakları alanlar Bölümün öğretim üyelerinin önerileri ve İtern Kurulunun kabulü ile belirlenir.

10.2. Uygulama yapılacak kurumlardan, sorumlu diyetisyen/şef diyetisyen ya da onların görevlendirdikleri bir intern sorumlu diyetisyeni, İtern Kurulunda yer alır.

MADDE 11: İtern diyetisyenlik uygulamalarından sorumlu öğretim üyesi/elemanı, uygulamaların aksamadan sürdürülmesi, internlerden sorumlu diyetisyenlerle iletişimin ve eşgüdümün sağlanmasından sorumludur.

MADDE 12: İtern diyetisyenlik uygulamalarından sorumlu İtern Sorumlusu Diyetisyen/Diyetisyenler, uygulama yapılan kurumlarda Bölümün isteği ile uygulama yapılacak kurumlardaki sorumlu diyetisyen/şef diyetisyen tarafından belirlenir ve Yüksekokul Müdürlüğüne Yüksek Öğretim Kanunu'nun 31. Maddesi Gereğince görevlendirilir. İtern uygulama derslerinin her biri için birden fazla sayıda intern sorumlusu diyetisyen görevlendirilebilir.

MADDE 12.1: İtern sorumlusu diyetisyen uygulama yapılan kurumlarda intern diyetisyeni izlemek, denetlemek, değerlendirmekten ve intern diyetisyenlerinden sorumlu öğretim üyesi/elemanı iletişimin sağlanmasından sorumludur. İtern sorumlusu diyetisyen görev süresince intern diyetisyeni yalnız bırakmamalı, çalışmalarında ona rehberlik yapmalıdır. Şef diyetisyenin onayı ile intern diyetisyenin bitirme tezi/araştırma çalışmasına destek olabilir ancak bu durumda bu çalışmaları mesai saatleri dışında yürütülür.

MADDE 13: İtern diyetisyen, uygulama yaptığı kuruluşun tüm kurallarına uymak zorundadır.

MADDE 14: İtern diyetisyen uygulamasını, başarı ile tamamlayamayan öğrenciye mezuniyet belgesi verilmez.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İTERN UYGULAMALARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

MADDE 15: İtern diyetisyen uygulama yaptığı her ders için bir ders içi değerlendirme notu ve bir ders sonu (final) notu alır. Ders içi değerlendirme notunun ders içi uygulama notu ve ders içi sözlü sınav notu olmak üzere iki bileşeni vardır. Ders içi değerlendirme notları ders başarısının %70'inden, ders sonu (final) notu ise %30'undan sorumludur. İtern kurulu bu oranları değiştirebilir.

15.1. Ders içi uygulama notu: Her ders içerisinde yer alan değişik kliniklerde/kurumlarda görev yapan intern sorumlusu diyetisyenler, uygulamalar süresince intern diyetisyenle ilgili yaptıkları gözlem, izlem ve dosya değerlendirmeleri sonucunda, yüz puan üzerinden bir uygulama notu verir. Aynı ders için birden fazla intern sorumlu diyetisyenin verdiği notların ortalaması ders içi uygulama notunu oluşturur.

15.2. Ders içi sözlü sınav notu: Her ders bloğu sonunda öğrencileri değerlendirmek üzere sözlü sınav yapılır. Bu sınav uygulama alanında ya da bölüm laboratuvarlarında yapılabilir. Bu sınava özel bir mazereti olmayan tüm intern sorumlusu diyetisyenler ile intern sorumlusu öğretim üye/elemanları katılır. Sınavın düzenlenmesi ve işleyişinden İtern Kurulu Başkanı sorumludur.

15.3. Ders sonu (final) sınavı: Ders sonu (final) sınavı Yarıyıl sonunda Ege Üniversitesi akademik takvimine uygun olarak finaller döneminde yazılı olarak yapılır.

15.4. Sınavların değerlendirilmesi: Ders içi değerlendirme notu ders başarısının %70'inden, ders sonu (final) notu ise %30'undan sorumludur. Ders içi değerlendirme notunun yarısı birim/uygulama değerlendirme notundan, yarısı sözlü sınav notundan gelir. Bir dersten başarılı olabilmek için, ders içi değerlendirme notunun en az 60 olması zorunludur. Ders içi değerlendirmelerinde bu koşulları sağlamayan öğrenci ders sonu (final) sınavına giremez.

15.5. Bütünleme sınavı: Ders sonu (final) sınavına katılıp başarısız olan öğrenci bütünleme sınavına alınır. Ders bütünleme sınavında da ders sonu sınavı koşulları geçerlidir.

MADDE 16: Başarısızlık durumu: İntern diyetisyenlik uygulamasında başarısızlık iki durumda gerçekleşir. Bu durumlar aşağıda tanımlanmıştır.

16.1. Devamsızlıktan başarısız olan ve/veya devamlı olduğu halde ders içi değerlendirme notları 60'dan az olduğu için, ders sonu sınavına giremeyen intern diyetisyen yeni Eğitim-Öğretim yılında başarısız olduğu dersi tekrar eder.

16.2. İntern uygulamasına tam devam eden ve ders içi değerlendirme notları 60 ve üstü olduğu için ders sonu sınavına alınan fakat ders sonu sınavında başarısız olan intern diyetisyen Madde 12.5'te açıklandığı gibi bütünleme sınavına alınmasına karşın, bu sınav sonucunda da başarısız olduğunda yeni Eğitim-Öğretim yılında başarısız olduğu dersi tekrar eder.

SON HÜKÜMLER

MADDE 17: Bu yönerge Ege Üniversitesi İzmir Atatürk Sağlık Yüksekokulu Eğitim-Öğretim yönergesindeki yapılan değişiklikler doğrultusunda yenilenebilir.

Yürürlük

MADDE 18: Bu yönerge 2012-2013 Eğitim-Öğretim yılı Güz yarıyılından itibaren geçerli olmak üzere İzmir Atatürk Sağlık Yüksekokulu Yönetim Kurulu'nun .../...../2013 tarih ve sayılı kararı ile kabul edilerek yürürlüğe girmiştir.

Yürütme

MADDE 19: Bu yönerge ilkeleri, Ege Üniversitesi İzmir Atatürk Sağlık Yüksek Okulu Müdürlüğü tarafından yürütülür.

Geçici Madde 1. Madde 4.6, Madde 4.7 ve Madde 5'teki hükümler 2013-2014 Eğitim-Öğretim yılından itibaren yürürlüğe girer.